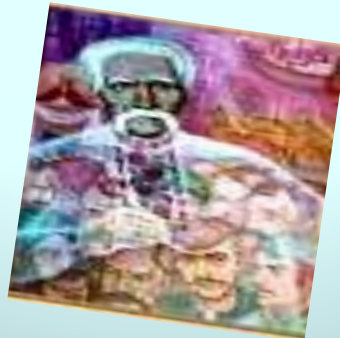
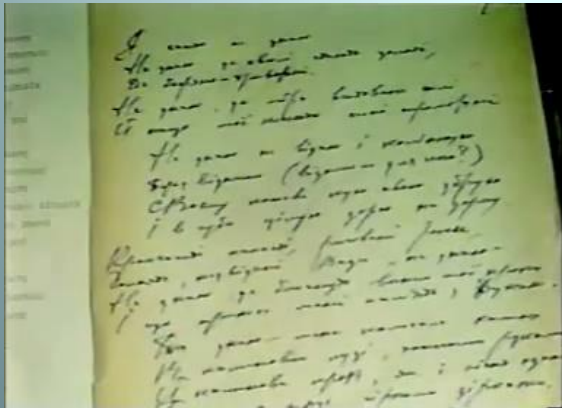

Тема.

Зародження дисидентського руху в Україні та його особливості

«Дисидент»

(від лат. *dissidens, dissi-dentis* — незгодний) — термін, який увійшов до політичного лексикону з історії релігії.

Дисидент - це людина, яка відкрито протиставляє свої погляди панівній ідеології та рішуче виступає за свої переконання.

Дисидентство - це рух, представники якого виступали проти існуючого державного ладу чи загальноприйнятих норм певної країни.

Перші дисидентські групи були засновані в Західній Україні. Ідеологія українського дисидентства розпочала своє оформлення у 1955 р.

Причини та передумови виникнення дисидентства

- Процеси десталінізації;
- відсутність політичної та економічної самостійності УРСР;
- однопартійна система

- Антикомуністичні виступи в країнах “соціалістичного табору”;
- розгортання правозахисного руху

- Політика русифікації;
- антирелігійна політика

Р И С И

Національно-демократичний характер

Ненасильницькі методи та форми боротьби

Чіткі організаційні форми (спілки, гуртки, комітети, об'єднання)

Загальноукраїнський характер

Охоплював усі верстви населення

Форми боротьби

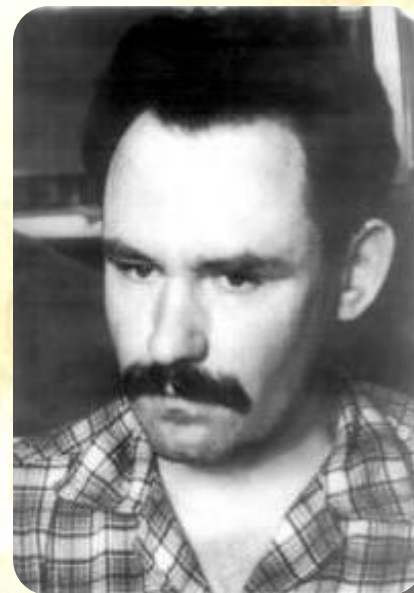
Створення
дисидентських
організацій

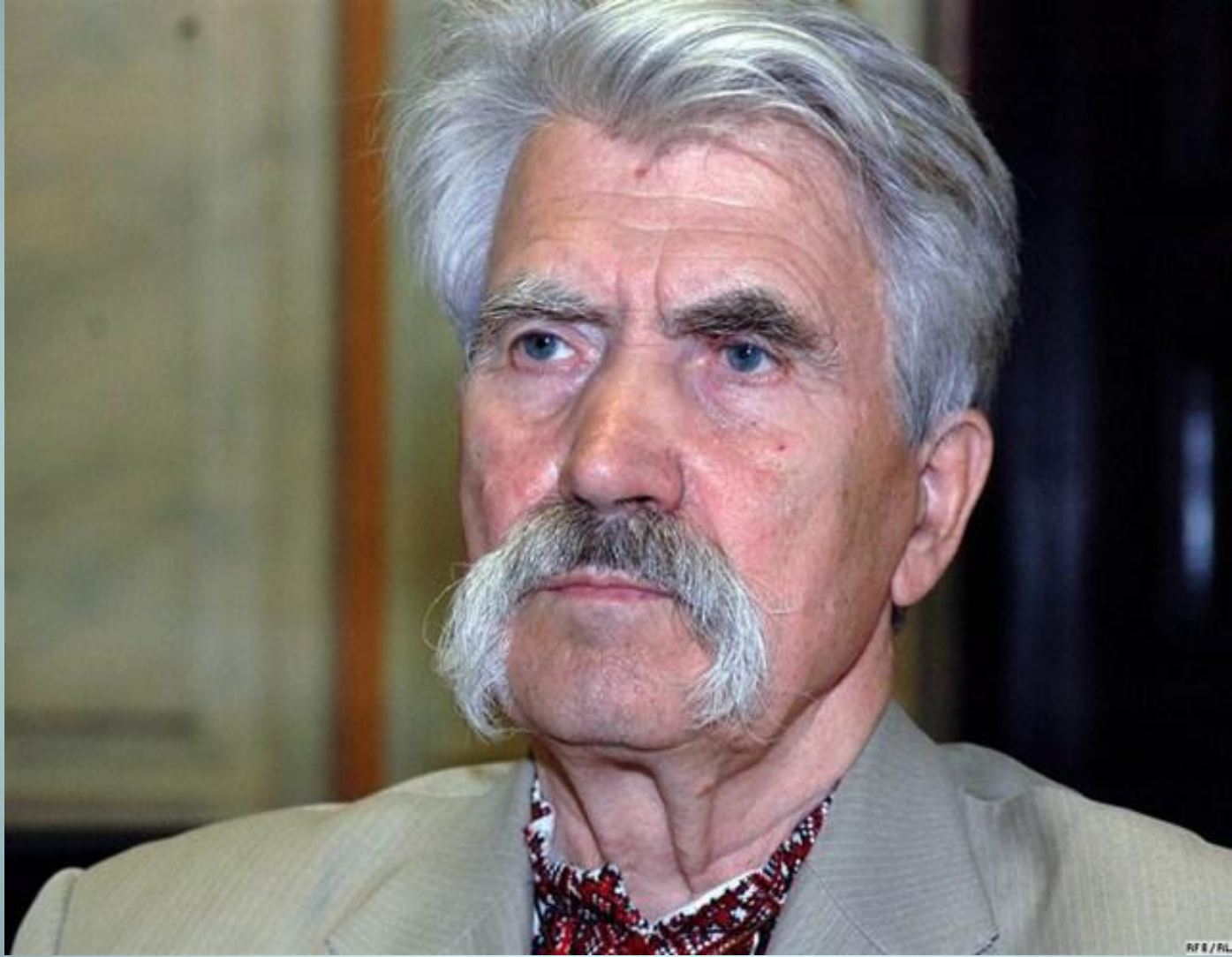
Видавництво
самвидаву

Звернення до
державних органів,
відкриті листи

Самвидав —

це літературні, публіцистичні, наукові твори, які розповсюджувалися в рукописах без офіційного дозволу і цензури. Поширювалися переважно таємно.

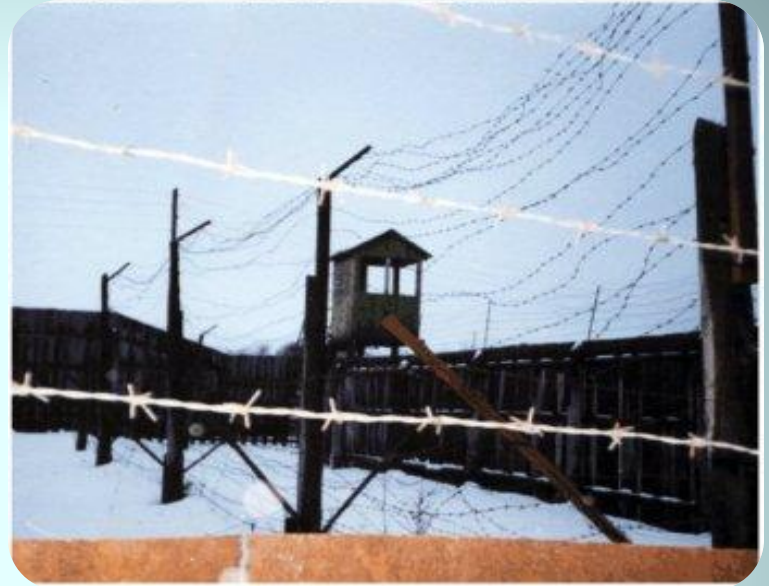
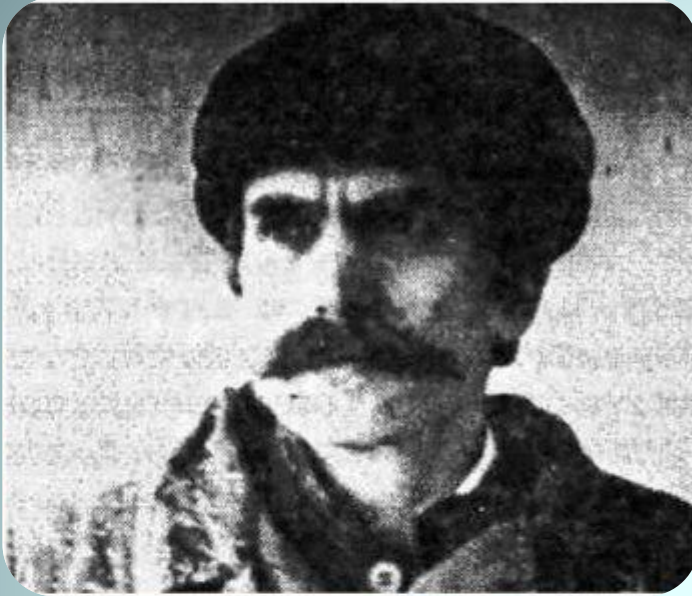
Українська робітничо-селянська спілка (УРСС)

- **Рік створення** – 1958 ;
- очолили юристи **Левко Лук'яненко та Іван Кандиба**;
- на відміну від попередніх груп вона складалася з людей, що мали вищу освіту;
- **завдання спілки** —
несиловими методами домогтися виходу України зі складу СРСР, стати незалежною демократичною державою. У новій державі – лад радянський, соціалістичний.
- 30 учасників.

Репресії щодо дисидентів

- У травні 1961 р. у Львівському обласному суді відбувся судовий процес над **Українською робітничо-селянською спілкою (УРСС)**;
- **Л. Лук'яненко** був засуджений до страти, згодом заміненої 15-річним ув'язненням у таборах та 10-річним засланням. До різних строків були засуджені й інші члени спілки.

Одним із лідерів
українського
дисидентського руху
на початку 1960-х рр.
був генерал П.
Григоренко.

У відповідь на його
правозахисну
діяльність, виступи на
підтримку кримських
татар у їх боротьбі за
право повернутися на
батьківщину його
спочатку відправили
до психіатричної
лікарні, а влітку
1964 р. позбавили
генеральського
звання.

Григоренко Петро

«Інтернаціоналізм чи русифікація?» 1965 р.

Я пропоную... одну-єдину річ: свободу — свободу чесного публічного обговорення національного питання, свободу національного вибору, свободу національного самопізнання і саморозвитку

Завдання. Прочитавши вірш, позначте прізвища представників дисидентського руху, з діяльністю яких сьогодні ознайомилися.

Яр Славутич “Україна”

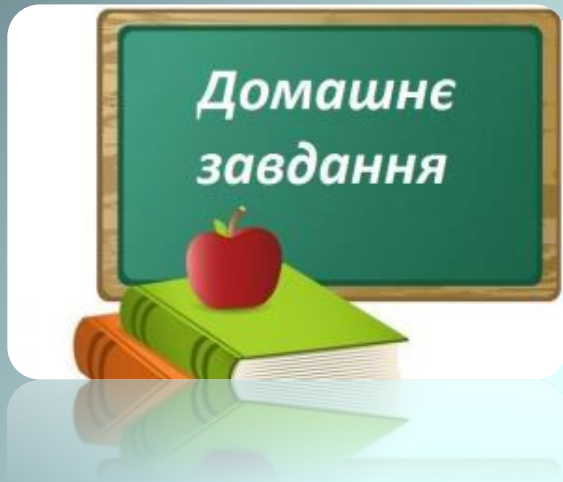
У полоні відчаю, з-під зашморга згуби.
Непокірно-ставна, вольова, як життя,
Ти гартуєш розпукою спалені губи,
Ти волаєш вогнем Чорновола і Дзюби
Перед світом, глухим до твого бороття.
І підводиться Вінниця, чорно-кривава;
Устають Слобожанщина, Галич, Волинь;
Запорожжя клекоче в серцях Січеслава;
Смоლოსкипом горять, як незгасна заграва,
Заливаха, Мороз, Караванський, Горинь...
Чую голос повстань Лук'яненка й Кандиби,
Чую поклик Масютка на тюрми Кремля...
Не лякають вас чорні погрози, ні диби,
Ані рани народні, розвернені скиби,
— Вас єднає на подвиги рідна земля!
Сильнодухі, для вас простеляються гори;
Покаянно-слабі, вас наснажує плач.
Волю в душах кують Гончареві собори,
І підносять, як щит, маєстат непокори
Симоненко, Осадчий, Костенко і Драч...

Графічний диктант

1. Автором повісті «Відлига» був І. Еренбург.
2. «Дисидент» в перекладі означає інакодумець.
3. Однією з передумов виникнення дисидентського руху були антикомуністичні виступи в країнах Східної Європи.
4. Ідеологія українського дисидентства розпочала своє оформлення в 1956 році.
5. Учасниками дисидентського руху були представники інтелігенції.
6. Дисиденти поєднували підпільну роботу з легальними методами боротьби.
7. УРСР була заснована 1960 року.
8. Члени УРСР мали на меті створити партію, альтернативну КПРС.
9. Праця «Інтернаціоналізм чи русифікація?» була написана в 1964 р.
10. Клуб творчої молоді «Пролісок» був заснований у Львові.
11. «Самвидав» - спосіб поширення позацензурної літератури.
12. Головна мета УНФ - вихід України зі складу СРСР.

Графічний диктант

1. Автором повісті «Відлига» був І. Еренбург.
2. «Дисидент» в перекладі означає інакодумець.
3. Однією з передумов виникнення дисидентського руху були антикомуністичні виступи в країнах Східної Європи.
4. Ідеологія українського дисидентства розпочала своє оформлення в 1956 році.
5. Учасниками дисидентського руху були представники інтелігенції.
6. Дисиденти поєднували підпільну роботу з легальними методами боротьби.
7. УРСР була заснована 1960 року.
8. Члени УРСР мали на меті створити партію, альтернативну КПРС.
9. Праця «Інтернаціоналізм чи русифікація?» була написана в 1964 р.
10. Клуб творчої молоді «Пролісок» був заснований у Львові.
11. «Самвидав» - спосіб поширення позацензурної літератури.
12. Головна мета УНФ - вихід України зі складу СРСР.

- Вивч. тему “Зародження дисидентського руху в Україні та його особливості”;
- виконати завдання 5 на стор. 146 підручника.